

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.379

Αθήνα, 27.5.2011
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./1303

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 15720/4.5.2011 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 15720/4.5.2011 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, σας αναφέρουμε τα εξής:

Όσον αφορά στη Σύμβαση Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου με τη «Γέφυρα Α.Ε.» και όπως προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο αρχείο της αρμόδιας 6^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στο αριθμ. πρωτ. 1483/18.6.1998 έγγραφο αναφέρεται ότι «...το Φρούριο Ρίου...τελικά δεν περιελήφθη στη Σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με τη «Γέφυρα Α.Ε.»

Η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου του Φρουρίου Ρίου υλοποιήθηκε με την ένταξη του έργου «Ανάπλαση – Ανάδειξη – Αποκατάσταση Φρουρίου Ρίου» στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Το έργο, προϋπολογισμού 1.173.880.00 €, είχε απορρόφηση 100%, διάρκεια υλοποίησης από 1.10.2004 έως 30.4.2007 και εκτελέσθηκε με αυτεπιστασία από την 6^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Βασικοί στόχοι του ήταν η εξασφάλιση της στατικής επάρκειας επιμέρους τμημάτων του φρουρίου, η προστασία του από τη φθορά του χρόνου και η εξασφάλιση απρόσκοπτης περιήγησης στον αρχαιολογικό χώρο, με ταυτόχρονη διεύρυνση του δικτύου διαδρομών των επισκεπτών. Το πρόγραμμα των παρεμβάσεων περιέλαβε:

1. Αποκατάσταση της κύριας πύλης του φρουρίου, η οποία ανεδίχθη πλέον σε χώρο υποδοχής και πληροφόρησης του κοινού.
2. Στερέωση –αποκατάσταση ανατολικού οθωμανικού τείχους.
3. Αποκατάσταση νοτιοανατολικού οθωμανικού πύργου.
4. Αποκατάσταση νοτιοανατολικού ενετικού προμαχώνα.
5. Επισκευή περιδρόμου στο νότιο οθωμανικό τείχος, ώστε να επιτραπεί η κυκλοφορία των επισκεπτών στο σημείο.
6. Αποκατάσταση οθωμανικού λουτρού.
7. Στερέωση–αποκατάσταση ανοιγμάτων και βόρειας κλίμακας των τρίδυμων πύργων, ώστε οι χώροι να αξιοποιηθούν ως εκθεσιακοί.
8. Στερέωση–αποκατάσταση νοτιοανατολικού τμήματος του προτειχίσματος των τρίδυμων πύργων.
9. Στερέωση –αποκατάσταση του οκταγωνικού κτίσματος.
- 10 Εσωτερικός ηλεκτροφωτισμός κύριας πύλης, τρίδυμων πύργων και οκταγώνου.

11. Τοποθέτηση προστατευτικών μεταλλικών κιγκλιδωμάτων στο ανατολικό οθωμανικό τείχος και την κλίμακα ανόδου στους τρίδυμους πύργους.

12. Καθαρισμός και περισχοίνιση τάφρου.

13. Σήμανση χώρου και τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων.

14. Έκδοση ενημερωτικού πολυπτύχου που διανέμεται στους επισκέπτες του χώρου.

Επιπλέον, με την εποπτεία της Εφορείας, υλοποιήθηκε το έργο «Συνολική Ανάδειξη Φρουρίου Ρίου» που είχε ενταχθεί, με την αριθμ. πρωτ. 9319/Β1/5.2.1.2/3352/2.9.2005 Απόφαση, στην Πράξη «Δίκτυο Πολιτιστικών Στοιχείων - Κάστρων Περίπλους - Διαδρομή Πολιτιστικού Τουρισμού» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα». Το έργο πραγματοποιήθηκε από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, με προϋπολογισμό 3.059.490,00 € και ανάθεση σε εργοληπτική εταιρεία. Το έργο περαιώθηκε εμπρόθεσμα στις 3.2.2008 (σύμφωνα με την αριθμ. ΤΑΠ/ΔΑΣΚ/ΜΕΛ/4591/29.5.2008 Βεβαίωση Περαίωσης του έργου και το από 12.6.2009 Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής του ΤΑΠΑ).

Το έργο περιελάμβανε τις αναγκαίες εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης των τειχών και των προμαχώνων του φρουρίου από βλάβες που οφείλονταν στην εγκατάλειψη, το χρόνο και τις επεμβάσεις λόγω της μακρόχρονης χρήσης του φρουρίου ως στρατοπέδου. Περιελάμβανε επίσης εργασίες που κατέστησαν τους χώρους των προμαχώνων επισκέψιμους, με χρήσεις για πολιτιστικές εκδηλώσεις και για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού. Αναλυτικά, το έργο περιελάμβανε τις κάτωθι εργασίες:

1. Προεργασίες καθαιρέσεων επιχρισμάτων, σαθρών κονιαμάτων και καθαιρέσεις σκυροδεμάτων.

2. Καθαίρεση παλαιάς περίφραξης και κατασκευή νέας.

3. Καθαίρεση παλαιού ξύλινου φυλακείου και κατασκευή νέου.

4. Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων έξω από το Φρούριο.

5. Διαμόρφωση χώρου εισόδου.

6. Κατασκευή υπαίθριου μεταλλικού θεάτρου.

7. Κατασκευή κιγκλιδωμάτων δώματος δυτικού τείχους και βόρειου προμαχώνα.

8. Κατασκευή διαδρομών περιήγησης.

9. Δημιουργία χώρων υγιεινής, εκδοτηρίου, πωλητηρίου, αναψυκτηρίου, αποθηκών, χώρων δραστηριοτήτων κ.λ.π.

10. Εργασίες αρμολογημάτων, δαπέδων, ξύλινων κουφωμάτων και διαμόρφωσης χώρων του δυτικού τείχους και βόρειου προμαχώνα.

11. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις (ύδρευσης–αποχέτευσης, κλιματισμού, αντικεραυνικής προστασίας κ.λ.π.).

12. Φωτισμό ανάδειξης εσωτερικά και εξωτερικά του Φρουρίου.

Επίσης, στο πλαίσιο του έργου «Μελέτες Ωρίμανσης για την Αποκατάσταση–Ανάδειξη Μεσαιωνικών Μνημείων Ν. Αχαΐας και Ηλείας, Ε.Π. Πολιτισμός, Μέτρο 3.3.», εκπονήθηκε από την 6^η Εφορεία η μελέτη για τη «Στερέωση –Ανάπλαση –Ανάδειξη Φρουρίου Ρίου Νομού Αχαΐας», συνολικού προϋπολογισμού 2.500.000 €. Η μελέτη εγκρίθηκε με την αριθμ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/122220 π.π.ε./4297 π.π.ε./7.5.2010 Υπουργική Απόφαση και περιελάμβανε τα υπόέργα α) Βόρειος και Δυτικός ενετικός προμαχώνας, β) Βορειοδυτικά ενετικά τείχη (επάλξεις).

Στις 29 Σεπτεμβρίου του 2010, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, εντάχθηκε στο Π.Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα –Πελοπόννησος – Ιόνιες Νήσοι» το έργο «Στερέωση –Ανάπλαση –Ανάδειξη–Βορείου Ενετικού Προμαχώνα (Τομέας Α') Φρουρίου Ρίου, Νομού Αχαΐας», με προϋπολογισμό 500.000,00 € και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 20 μηνών και φορέα υλοποίησης την 6^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Το φυσικό αντικείμενο του έργου έχει ως εξής:

Ανασκαφική–αρχαιολογική έρευνα, εργασίες συντήρησης, τοπικών αποκαταστάσεων και ανάδειξης – επαναχρησιμοποίησης τμήματος του βορείου ενετικού προμαχώνα, που περιλαμβάνει τη δευτερεύουσα ενετική είσοδο, εννέα (9) καμαροσκεπείς χώρους εκατέρωθεν αυτής, την εσωτερική αυλή βορειοανατολικά της δευτερεύουσας εισόδου με τις όψεις των τειχών που βλέπουν σ' αυτήν, καθώς και τη στερέωση – αποκατάσταση τμήματος των εξωτερικών όψεων του προμαχώνα, όπου αποκαθίσταται το cordonne και συμπληρώνονται τοπικά οι επάλξεις. Προβλέπονται επίσης, εργασίες διαμόρφωσης – βελτίωσης προσβασιμότητας και προστασίας των επισκεπτών στο ίδιο τμήμα και κυρίως στην εσωτερική αυλή, βορειοανατολικά της δευτερεύουσας εισόδου και στο δώμα των καμαροσκεπών χώρων.

Τέλος, γνωστοποιείται ότι ο αρχαιολογικός χώρος, με εκάστοτε σχετική Απόφαση της 6^{ης} Εφορείας έπειτα από εισήγηση στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, παραχωρείται κατά τους θερινούς μήνες για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων -άλλωστε, για το λόγο αυτό έχει κατασκευασθεί και το μεταλλικό ανοικτό θέατρο μικρής χωρητικότητας-, μετά την καταβολή των αντίστοιχων τελών από τους διοργανωτές, υπέρ του Τ.Α.Π.Α. Στο ναΐσκο της Ζωοδόχου Πηγής που λειτουργεί στους δίδυμους πύργους του Φρουρίου, τελούνται κατά τους θερινούς μήνες γάμοι και βαπτίσεις.

Όπως προκύπτει από τα προηγούμενα, το ΥΠΠΟΤ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση, ανάδειξη και προβολή του μνημείου, το οποίο είναι επισκέψιμο χωρίς την καταβολή εισιτηρίου. Από τη συχνότητα των αιτημάτων α) για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων (αιτήματα που προέρχονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τη Δημοτική Αρχή, ιδιώτες κ.ά.) β) για οργανωμένες επισκέψεις φορέων, συλλόγων, σχολικών μονάδων γ) για την τέλεση μυστηρίων στο ναό της Ζωοδόχου Πηγής δ) για την κινηματογράφηση και φωτογράφηση του Φρουρίου στο πλαίσιο τηλεοπτικών - κινηματογραφικών παραγωγών και έντυπων εκδόσεων, συνάγεται ότι το Φρούριο Ρίου αναδεικνύεται σταδιακά σε πολιτιστική σταθερά της περιοχής, με απήχηση που υπερβαίνει τα αυστηρά τοπικά πλαίσια.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως
3. ΔΒΜΑ
4. ΔΑΒΜΜ
5. 6^η ΕΒΑ
6. ΤΔΠΕΑΕ
7. ΕΥΠΟΤ